

Hylli i Dritës

Ubi Spiritus Domini, ibi libertas.

(II. sđ Cor. III. 17.)

---

1. Fijeja e lamshit	Fq.	129
2. Lahuta e Malcís (Pater Gjoni)	„	136
3. Gÿyq i linguistëvet të huejë per rroth librit të Buzukut	„	143
4. Dedalija e katallani	„	155
5. Kundra valve dermuese të Bolshevizmit	„	164
6. Influksi i çuditshem i numrit	„	171
7. Nder lamije të ditunis	„	181

SHKODER

Shtypshkroja Françeskane
1930.

Posta e jonë.

T' INTERESUEMVE: Njata, që sod e merrpa dishroja me u pajtuo në të Perkohime t' onë, i lajmojm se nuk ka me mëjtë me i u dergue ar. I. i këtj vjetit, ka a' k' mëtë më kurrnji numer në Drejtim, por që shpejt ka me u rishtypë.

PERFAQSUESVE t' onë ader gjytete u lajmojm se per arsyë administrative që me ket numer nuk ka me i u dergue më «Hylli» me shumicë, sikuter perpara.

TIRANË: *Letra* (12 III 1939) U himi! Urojm të fitoni! Me i pergjegjë «Shqipërisë së Re» t... Drita e «Hyllit» nuk merret me xhixhëloja të vdiut!

TIRANË: M. S. Me ket postë po u nisim edhe numrin e Vjetit III. e per shperblim i a lam bujaris e' nejt.

KORÇË: L. Q. Muesem gjithshka me rregull, u falena uderis fort. Primi letet.

PERMET: Sht ne e nesvet u a këm que në vend dishiro, u nilimofit!

GJIROKASTRË: „Demokratia“, Po u dergojm numrin II. e III., tuj u premtus edhe të I. poraë të rishtypet.

GRAZ: L. P. U vum në listë t' abonemve per gjasht muajt.

VJENË: L. F. Fletor e „Hyllit“ trin çile kuerdohere per bashkveprim të gjithë krahjeve që më tepet per t' nejt.

ROMË: B. L. Miqsija A miqsi, por kaleta le të luejt!

Fijeja e lamshit.

Kur hate qëni pogaçë,

shqyptari, me një grimë tokë të punueme dosido, me dy a tri kokëra dhën e dhí, e me një piç pare, qi i ruete në fund t'arkës, i bâte báll jetës; me lutë mbë cep të krahit, t'a vëte kësulen më njenë sý edhe t' i bijte rrugës pash më pash, more djalë, as me kenë i dyti i dheut e dukë më veti. Mandej, tue qitë e tue pritë miq e anmiq, tue perbújte e tue percjellë të vetët e të huejët, xëte miq e kumbarí; kashaten e gojës e date me sá t' i lypshin nderë e dorzaní, fjalës e punës shikjote m' u ardhë si t' a lypste vendi e kuvendi, e në ket mëndyrë, merrte pozicjon në jetë.

Per me e mbajtë pozicjonin e vet, i duhej me ndëjë me pushkë më faqe e me dner nder armë, pse, pa u njehë shpí e fortë e pá i kenë ndie zâni per pushkë të shtëme, s'kish gë t' a bâte të gjallët as pozicjonin e fituem. Po t' ishte mandej edhe gojambel e kuvendtár, po të merrej me punë të mëdhá e të perpiqej me njerz në zâ, e sidomos me të huej, e po të delte ndo'i punë si të kish thânë aj, edhe gand e pá hiri, n' at vend e n' at fis, u mbate si aj e kurrkush; per krye të tij u bâte bé; aj lidhte e zgídhte. Qe faktorët e jetës, qe kulmi i lumnis shqyptare nder kohë të kalueme!

Po, por sod ndrroi fleta e jetës,

e tjetër krah e tjera rrymë kan marrë rropamet e shqyptarit. Per me rrnuë si kush, ásht i shternguem me gúr e me lak t' a kerkojë e t' a fitojë pozicjonin e jetës ndryshe e me tjera mjete, se punuen e gúrvnuen gjyshat. Mâ parë e mâ dalë, në bajrak a në katund të tij tjetërkush, auktoriteti çivil, lidhë

e zgjidhë; aj edhe n' u pëvetët, pëvetet vetun per këshill e shum herë porsá me thánë; punët má me randsí po ndreqen edhe pá tê; me pleqní të vendit nuk mund të bâjë rangë; *dajilleku* e urtija e hershme po bâjn pare pak e gati aspak; atij aq i shkon fjala, sá i punon e bija e mendes, hollija; e sheh mirë, se vetun me rrethin e vet nuk mund të bâjë má çarap, prandej shum má larg e má hapët se aq do të xájë fill per me e çue në vend një punë a një nevojë.

Dikur kujtote se shkolla e merr nierin në qafë, e po t' i kishe thánë t' a çojë djalin në shkollë, aj, posë mbajes, shikjote t' i lidhshe edhe një farë rroge e madje t' i thoshe edhe «falemi nderës»; me sá sod e njehë vetin nafakmadh, po mund i a gjet djalit një Meçenat, qi t' a çojë në shkollë, t' a shtjé në një internat a në një zanát; at herë ká pasë thanë: lum kush mundet, por sod thotë: lum kush din; at herë e kishte menden zog e kryet gjog, e pushka, edhe pse, sá kishte gryken, kishte nafaken, gjithnji aj bâte bé per armë të brëzit, pse qemeri e qesteku ishin vlerë e nderë; per kundra sod pahin má të madhin po e ká tavolina, e po lypet letra e kalëmi per me dalë në breg; nder do kohë kujtote, se ka mend edhe me shitë, tash sheh e provon, se një nier shkolle, pá i hí ferrë më kambë, e shet e e blén sá herë të duen; kohen e vet flitte e njitte, e me një llafe, me një prallë a analogí të thanme me vend e me kohë, merrte diplomen per nier të mendshem, per burrë t' urtë; po, por tash me njimí parë mend edhe me zi po mund të dalë më skáj.

Shqyptari ásht kujtue mirë, se systemacjoni jetsuer i deritashem ká márrë më thue e s' punon má; prandej porsi i mbytuni neper shkumbë gjindet i kaperthyem në mende të vet, e porsi fëmija gjít e porsi i vorfni copen, lypë e kerkon t' i çilet perdja e jetës së vertetë, mos të rrije má berr, por t' a